

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
VIATORIS
CATHOLICA
CROATICA
ZAGABRIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina: 2024/2025	Semestar: Ljetni
Studiji: Diplomski sveučilišni studij Povijest (nastavnički) (R) (izborni) Komunikologija - Interkulturnalna komunikacija i novinarstvo (R) (izborni) Komunikologija - Znanstveno istraživanje medija i odnosi s javnošću (R) (izborni) Povijest (R) (izborni) Psihologija (R) (izborni) Sestrinstvo (R) (izborni) Sociologija - Upravljanje i javne politike (R) (izborni) Sestrinstvo (I) (izborni)	Godina studija: 4

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Nacionalna kultura u europskom kontekstu

Kratica kolegija: POVD241

Status kolegija: Obvezni	ECTS bodovi: 5	Šifra kolegija: 135478

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanje	15
Seminar	30

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Pavešković Antun

Akademski stupanj/naziv:	Izbor: naslovni docent
Kontakt e-mail: antun.paveskovic@unicath.hr	Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Nizom odabralih primjera pokazati što je to karakteristično za hrvatski kulturni identitet, kao i za njegovo europsko. Interpretirati Hrvatsku, na razmeđi svjetova, kao izvjesnost trajno suočenu s raznorodnim, nerijetko i suprotnim kulturnim utjecajima. Evidentirati ono što ju je održalo kao etničku cjelinu: svijest o pripadnosti jednome kolektivu, o zajedničkom kulturnom naslijeđu te trajno sjećanje na srednjovjekovnu državnost kao svojevrsnu utopijsku nostalgiju koja je kompenzirala nedostatak državne samostalnosti. Prostudirati glavne smjernice i inačice te svijesti. Prikazati Hrvatsku kao paradigmu maloga naroda koji na rubu Europe, ali na geopolitički osjetljivu prostoru, uspijeva opstati zahvaljujući legitimacijskim praksama kulturne proizvodnje, osobito zanimljive u raznim naracijskolegitimacijskim zahvatima fikcijske, ideološke, znanstvenopovijesne naravi. Prikazati na jednoj strani nacionalno ekskluzivističke kulturne koncepte, kao rezultat zebnje pred sredobježnjim prijetnjama i drugu krajnost, nadnacionalne kulturne i ideološke koncepcije kao svojevrstan odgovor na vlastite skučene društvene prilike. Prikazati one kulturne fenomene kojima smo dali ravnopravan prinos europskoj kulturi, s osobitom naglaskom na činjenicu da je hrvatska kultura ne samo dio širega kulturnoga sklopa nego da je njezin identitet ujedno i identitet europskog kulturnog modela.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

1. Interpretirati i razložiti specifične historiografske pojmove iz hrvatske, europske i svjetske povijesti koji su izravno i neizravno utjecali na formiranje hrvatskog identiteta. 2. Vrednovati i tumačiti povijesne procese koji na razini kulturne prezentacije formiraju hrvatski identitet. 3. Razložiti hijerarhiju povijesnih čimbenika i razjasniti kauzalnost povijesnih procesa koji od srednjovjekovlja do vremena modernog globalizma dinamičkim mijenama formiraju hrvatski identitet. 4. Ospozbiti polaznike da probleme identiteta shvate multidisciplinarno. 5. Kritički analizirati i interpretirati odabranu znanstvenu i stručnu literaturu. 6. Napisati jasan i strukturiran pismeni rad. 7. Prezentirati jasno i strukturirano složeno usmeno izlaganje. 8. Voditi argumentirane rasprave te postavljati poticajna pitanja za raspravu. 9. Primijeniti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 10. Koristiti i primijeniti stečene vještine za nastavak studija, samostalan rad i druge oblike stručnog usavršavanja u kontekstu cjeloživotnog učenja. 11. Pridržavati se etičkih načela u radu i vrednovanju društvenih okolnosti i povijesnih spoznaja.

Literatura

Obavezna	Gross-A. Szabo, Prema hrvatskom građanskom društvu, Zagreb, 1992. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. IV, Zagreb 2009. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); Grupa autora: Istra u hrvatskoj književnosti i kulturi, HAZU, 2022., (za svakog slušača pojedinačno – jedno poglavlje u dogovoru s nastavnikom); M. Gross, Suvremena historiografija, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom); John Burrow, Povijest povijesti. Epovi, kronike, romanse i ispitivanja od Herodota i Tukidida do dvadesetog stoljeća, Zagreb 2010. (izbor poglavlja po dogovoru s nastavnikom); Hrvatski identitet. Zbornik, Zagreb 2011. (odabrana poglavlja u dogovoru s nastavnikom).						
Dopunska	Seton-Watson, Nacije i države, Zagreb 1980.; R. Hackson – J. R. Lampe, Balkan Economic History 1550-1950, Bloomington, 1982.; I. Banac, Nacionalno pitanje u Jugoslaviji, Zagreb 1988.; J. P. Taylor, Habsburška monarhija 1809-1918. godine, Zagreb 1990.; Lj. Boban, Hrvatske granice 1918-1993., Zagreb, 1995.; T. Berend – G. Ránki, Evropska periferija i industrijalizacija 1780.-1914., Zagreb, 1996.; H. Kissinger, Diplomacija, Zagreb 1999.; H. Haselsteiner, Ogledi o modernizaciji u Srednjoj Europi, Zagreb, 1997.; H. Matković, Povijest Jugoslavije. Hrvatski pogled, Zagreb 1998.; E. Hobsbawm, Nacije i nacionalizam, Zagreb, 1993.; I. Karaman, Hrvatska na pragu modernizacije, Zagreb, 2000.; N. Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.; J. Županov, Od komunističkog pakla do divljeg kapitalizma, Zagreb, 2002.; V. Katunarić, Sporna zajednica: novije teorije o naciji i nacionalizmu, Zagreb, 2003.; P. Burke, Očevid. Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Zagreb, 2003.; P. Connerton, Kako se društva sjećaju, Zagreb 2004.; D. Roksandić (ur.), Uvod u komparativnu historiju, Zagreb 2004.; M. Hroch, Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi, Zagreb, 2006.; P. Korunić, Rasprava o izgradnji moderne hrvatske nacije: Nacija i nacionalni identitet, Slavonski Brod, 2006.; Kulturni stereotipi. Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima, ur. Oraić-Tolić, Dubravka et al., Zagreb, 2006.; Hobsbawm, Doba extrema, Zagreb, 2008.; I. Goldstein, Hrvatska 1918-2008., Zagreb, 2008.; I. Banac, Hrvati i Crkva. Kratka povijest hrvatskog katoličanstva u modernosti, Sarajevo-Zagreb, 2013.; D. Diner, Razumjeti stoljeće, Općepovjesno razmišljanje. Zagreb 2013.						
(NAPOMENA: Popis literature nije gotov, a ovisit će o dogovoru s nastavnikom sukladno odabranoj temi seminar skog rada.)							
<i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i>							
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	<table border="1" data-bbox="96 1657 1497 1994"> <thead> <tr> <th data-bbox="96 1657 393 1657">Polaže se DA</th><th data-bbox="393 1657 981 1657">Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE</th><th data-bbox="981 1657 1497 1657">Ulazi u prosjek DA</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="96 1657 393 1994"></td><td data-bbox="393 1657 981 1994"> 1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno. </td><td data-bbox="981 1657 1497 1994"></td></tr> </tbody> </table>	Polaže se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA		1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.	
Polaže se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA					
	1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.						

	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: dovoljan (2) – 50–64,9% dobar (3) – 65–79,9% vrlo dobar (4) – 80–89,9% izvrstan (5) – 90% i više Način stjecanja ocjene: a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene seminarske obveze – 25% 1. kolokvij – 25% 2. kolokvij – 20% b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno riješiti 50% ispitna) usmeni ispit – 30%

Način ocjenjivanja	1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni); 2. Završni ispit (usmeni).

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova		
VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.95	25
Kolokvij-međuispit	0.76	20
Ukupno tijekom nastave	3.86	70
Završni ispit	1.14	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	5	100

Datumi kolokvija:

Datumi ispitnih rokova:

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

<i>Predavanja</i>	
#	Tema
1	Problem identiteta uopće. Specifikum nacionalnog identiteta.
2	Specifikum europskog identiteta. Tzv. kozmopolitska Europa
3	Hrvatska književnost kao samolegitimacijska praksa.
4	Hrvatska književnost u europskom kontekstu.
5	Dubrovnik kao jedno od ishodišta nacionalnog identiteta. Dubrovnik kao paradigm urbaniteta te kao središte jakog lokalnog identiteta i istodobno pripadnosti svijetu.
6	Problem nacionalnog i nacionalističkog u odnosu spram globalnog.
7	Problem hrvatskog situiranja u eropski kontekst: dvostrukost samosjećaja – imperativ pripadnosti Evropi kao simptom kolektivne frustracije rubnošću.

8	Hrvatski udio u europskoj kulturi.
9	Hrvatsko kulturno srednjovjekovlje. Srednjovjekovne književno-retoričke prakse.
10	Hrvatski udio u humanizmu, reformaciji i protureformaciji
11	Hrvatski udio u svjetskoj ekonomskoj misli s posebnim osvrtom na Benka Kotruglija.
12	Nadnacionalne utopije, s posebnim osvrtom na J. Križanića i dubrovački barokni slavizam te jugoslavenstvo kao izvorno hrvatsku ideju.
13	Hrvatsko jezično pitanje
14	Ekslusivističke nacionalne koncepcije: Ivo Pilar, Ante Starčević.
15	Katolička crkva u hrvatskoj povijesti i suvremenosti.

Seminari

#	Tema
1	Hrvatska znanstvena baština.
2	Hrvatsko srednjovjekovlje.
3	Hrvatski latinitet.
4	Hrvatski prilog reformaciji i udio u protureformaciji.
5	Biti Hrvatom – definicije i dvojbe oko nacionalnog.
6	Srednjovjekovna književnost i retorika: Bašćanska ploča kao književno djelo.
7	Hrvatska historiografija, s posebnim osvrtom na Ivana Luciusa kao začetnika i Stjepana Antoljaka kao autora suvremene sinteze.
8	Politička misao Starčevića i Strossamya.
9	Dubrovnik – nasljeđe i mjesto u kolektivnoj svijesti.
10	Ozaljski kulturni krug.
11	Hrvatsko jezično pitanje i mediji pismenosti.
12	Crkva u Hrvata, kulturna uloga.
13	Kompleks Jugoslavenstva.
14	Što je Hrvatima Europa?
15	Krleža kao pokušaj sinteze.